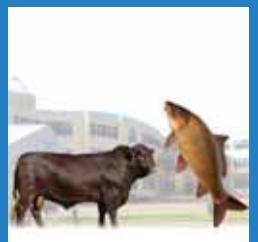

WIZARA YA MIFUGO NA UVUVI

JARIDA

**Yaliyojiri Mwezi
MACHI 2022**

MAFANIKIO SEKTA YA UVUVI

MAFANIKIO SEKTA YA MIFUGO

Yaliyomo

	Uk.
1. <i>Awamu ya Sita yadhamiria kuimarisha Sekta ya Mifugo nchini.....</i>	1
2. <i>Serikali ya Awamu ya Sita yaipaisha Sekta ya Uvuvi.....</i>	3
3. <i>Wizara yawasilisha taarifa ya utekelezaji wa miradi ya maendeleo 2021/2022.....</i>	6
4. <i>Wawekezaji Sekta ya Mifugo na Uvuvi wazidi kujitokeza.....</i>	8
5. <i>Rais Samia kuwainua wananchi kupitia uchumi wa Buluu - ULEGA.....</i>	10
6. <i>Wizara ya Mifugo na Uvuvi kufanya maboresho mradi wa Bwawa la Chamakweza...</i>	12
7. <i>Ujenzi wa Chamakweza ulikuwa shirikishi - NDAKI.....</i>	14
8. <i>Kamati yaridhishwa na utekelezaji wa miradi ya TAFICO.....</i>	15
9. <i>Ulinzi wa Rasilimali za Uvuvi kustawisha uchumi wa Buluu - ULEGA.....</i>	16
10. <i>AfDB yakubali kuziwezesha Sekta za Mifugo na Uvuvi.....</i>	18
11. <i>LITA yatakiwa kuwa chanzo cha Elimu bora ya Mifugo.....</i>	19
12. <i>Ndaki aanika yajayo kwenye Sekta ya Uvuvi.....</i>	21
13. <i>Kamati ya Bunge yaitaka Wizara ya Mifugo na Uvuvi kukamilisha maabara ya TAFIRI...</i>	23
14. <i>Serikali yadhamiria kuwainua wavuvi wadogo.....</i>	25
15. <i>Tanzania kuanza kuvuna neema uchumi wa Buluu.....</i>	27
16. <i>Wataalamu wa Mifugo watakiwa kuwasaidia wafugaji nchini.....</i>	29
17. <i>Ulega azihimiza nchi wanachama wa AU kulinda Rasilimali za Uvuvi.....</i>	31
18. <i>Malisho ya Mifugo ya JUNCAO, tumaini jipya kwa wafugaji.....</i>	32
19. <i>Nzunda ahimiza weledi, Uwajibikaji.....</i>	33

AWAMU YA SITA YADHAMIRIA KUIMARISHA SEKTA YA MIFUGO NCHINI

Ni mwaka mmoja sasa tangu Serikali ya Awamu ya Sita inayoongozwa na Mhe. Samia Suluhu Hassan, Rais wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania iingie madarakani. Katika kipindi hiki cha uongozi wa serikali ya awamu ya sita shughuli mbalimbali za maendeleo zimeendelea kutekelezwa katika sekta mbalimbali ili kuwalettea maendeleo wananchi wake, mionganini mwa sekta zinazoendelea kupewa msukumo mkubwa ni sekta ya mifugo.

Serikali kupitia Wizara ya Mifugo na Uvuvi chini ya uongozi wa Waziri wa Mifugo na Uvuvi, Mhe. Mashimba Ndaki (Mb) imeendelea kutekeleza kazi mbalimbali kwa lengo la kuleta tija kwa wananchi na Taifa kwa ujumla.

Mafanikio mengi yamepatika katika Serikali ya Awamu ya sita kupitia sekta ya mifugo, moja ya mafanikio hayo ni udhibiti wa magonjwa ya mifugo na upatikanaji wa chanjo dhidi ya magonjwa ya mifugo.

Serikali imeendelea kudhibiti magonjwa ya mifugo kwa kuzalisha chanjo ya magonjwa ya kipaumbele ambapo dozi 128,146,275 zimezalishwa kuitia taasisi ya chanjo (TVI) pamoja na Sekta binafsi.

Sambamba na hilo, Serikali imeendelea kuiimarisha taasisi ya chanjo kwa kuipatia mashine na vifaa vya thamani ya shilingi 2,400,000,000 huku Kampuni binafsi ya NOVABI ikizalisha dozi 50,000,000 za chanjo tatu, moja dhidi ya ugonjwa wa mdondo, ndui ya kuku na mafua ya kuku.

Uwekezaji wa sekta binafsi pia umesaidia ongezeko la uzalishaji wa chanjo hapa nchini ambapo Kampuni ya Hester Bioscience Africa Limited katika kipindi hiki cha mwaka mmoja imezalisha dozi 6,130,000 dhidi ya magonjwa ya CBPP, PPR, Mdondo na Gumboro na dozi 609,274,706 za chanjo zimetolewa dhidi ya magonjwa ya mifugo.

Aidha, kufuatia zoezi la uchanjaji, milipuko ya magonjwa imepungua hususan Kimeta toka milipuko mitano (5) kwa mwaka, mpaka miwili (2) huku

Chanjo zinazotengenezwa na Taasisi ya Chanjo (TVI).

Uhamasishaji wa hereni za kielektroniki kwa Mifugo.

milipuko ya magonjwa mengine nayo ikipungua, mfano mdondo, kichaa cha mbwa, sotoka ya mbuzi, homa ya mapafu ya ng'ombe na homa ya mapafu ya mbuzi.

Kuhusu Udhibiti wa magonjwa kwa njia ya uogeshaji, Serikali imenunua lita 33,759 za dawa za kuogesha mifugo kwa shilingi 1,390,000,000 na kuwezesha wastani wa michovyo 462,167,216 kwa ng'ombe 289,097,367, mbuzi 198,958,720 na kondoo 111,943,913 na kusaidia kupunguza matukio ya magonjwa yaenezwayo na kupe kwa asilimia 31.8.

Katika hatua nyingine, Serikali imeimarisha udhibiti wa magonjwa yaenezwayo na kupe na wadudu wengine kwa kuwezesha ujenzi wa majosho mapya 230 na ukarabati wa majosho 80 kwa shilingi 3,949,213,000.

Aidha, katika kuhakikisha shughuli za sekta ya mifugo zinaenda vyema Serikali imeboresha shughuli za ugani katika Mamlaka ya Serikali za Mitaa kwa kununua pikipiki 300 na kuzigawa katika halmashauri hizo huku ikijenga na kukarabati minada 11 kwa shilingi 7,783,004,976 ili kuwezesha biashara ya mifugo.

Biashara ya nyama imeendelea kuimarika ambapo tani 1,774.29 za nyama zenye thamani ya shilingi billioni 9.91 ziliuzwa nje, na kuanzia mwezi Julai, 2021 mpaka Januari, 2022 jumla ya tani 9,668 za nyama tayari zimeshauzwa nje ya nchi.

Tasnia ya Ngozi imeendelea kuimarisha sekta binafsi na kuwezesha uzalishaji wa viatu vya ngozi jozi 3,004,700 huku jumla ya vipande vya ngozi 73,607 vyenye thamani ya shilingi 460,043,750 viliuzwa nje ya nchi.

Katika kuimarisha Tasnia ya Maziwa hapa nchini, Serikali kwa kushirikiana na sekta binafsi imewezaa uwepo wa vituo 238 vya kukusanya na kupooza maziwa, viwanda vya kusindika maziwa 104 na kufanya uzalishaji wa maziwa kuongezeka kwa asilimia 12.1 kutoka lita bilioni 2.7 hadi kufikia lita bilioni 3.1.

Aidha, Serikali imeanza kufanya utambuzi wa mifugo kwa mfumo wa kielektroniki na mpaka kufikia Januari, 2022 jumla ya mifugo 1,504,659 katika mikoa 14 imewekwa hereni za kielektroniki na kusajiliwa kwenye mfumo wa utambuzi kwa mchanganuo wa ng'ombe 1,219,481, mbuzi 167,298, kondoo 61,571 na punda 56,309.

Kwa upande wa Rasilimali za Maji na Malisho kwa Mifugo, Serikali imechimbaji visima viwili (2) virefu na kukarabati malambo matatu (3) katika katika Halmashauri nne (4) huku ikiwezesha kupima na kutenga jumla ya Hekta 222,525.76 kwa ajili ya malisho ya mifugo katika Halmashauri nne (4) na kufanya eneo la malisho lilitengwa kufikia hekta 3,011,426.92 ■

SERIKALI YA AWAMU YA SITA YA IPAISHA SEKTA YA UVUVI

Sekta ya Uvuvu ni mionganini mwa sekta muhimu ambazo zimekuwa ni muhimili katika kutoa ajira na lishe bora kwa jamii hapa nchini. Mpaka sasa sekta hii inachangia uhakika wa upatikanaji wa chakula na lishe kwa asilimia 30, na ajira za moja kwa moja za wavuvi 195,435 huku zaidi ya wananchi milioni 4.5.

Kufuatia umuhimu huo, Serikali ya Awamu ya Sita ya Jamhuri ya Muungano wa Tanzania inayoongozwa na Mhe. Rais, Samia Suluhu Hassan tangu iingie madarakani imeendelea kuipa nguvu sekta hiyo kwa kutekeleza miradi mbalimbali ya maendeleo ili sekta hiyo iendelee kutoa mchango mkubwa kwa Taifa.

Miradi hiyo imejikita kulinda rasilimali za uvuvu, kukuza sekta binafsi kuititia uwekezaji, kujengea uwezo wa jamii ya wavuvi, kuboresha mazao ya

uvuvi na miundombinu ya uvuvi, kufanya utafiti na kuboresha mfumo wa taarifa za uvuvi.

Mradi mmojawapo unaotekelizwa na serikali ya awamu ya sita ni wa Usimamizi Shirikishi wa Rasilimali za Uvuvu Kusini Magharibi mwa Bahari ya Hindi-(Southwest Indian Ocean Fisheries Governance and Shared Growth - SWIOFish) ambao unalenga kuongeza faida za kiuchumi, kijamii na kimazingira ili kuwezesha uvuvi endelevu katika mwambao wa Bahari na Uchumi wa Bahari.

Mradi huu umetekelizwa katika pande zote mbili za Muungano wa Tanzania kwa thamani ya Dola za Marekani Milioni 36 ambapo Tanzania Bara ilipata Dola milioni 17.28, Serikali ya Mapinduzi Dola 11.52 na Mamlaka ya Kusimamia Uvuvu wa Bahari Kuu (DSFA) Dola milioni 7.2.

Mafanikio yaliyopatikana ni pamoja na Ujenzi wa miundombinu ya uvuvi ikiwemo Maabara ya Utafiti wa

Ufugaji wa Samaki kwa njia ya vizimba katika Ziwa Viktoria, Sengerema, Mwanza Februari 5, 2022.

Uhifadhi wa Samaki kwenye barafu Mkoani Simiyu 2021.

Uvuvi Dar es Salaam na Nyumba tatu za watumishi katika Hifadhi ya Bahari ya Silikanti Tanga (TACMP) na ofisi tano, pamoja na kuanzishwa kwa Vikundi vya Ulinzi Shirikishi wa Rasilimali za Uvuvi katika Halmashauri za Bagamoyo, Tanga Jiji, Mkingi, Pangani na Lindi Vijijini.

Aidha, pamoja na mafanikio mengine, kupitia mradi huo, mapambano dhidi ya vitendo vya uvuvi haramu yameimarika hususan uvuvi wa milipuko katika Ukanda wa Bahari ya Hindi ambao umepungua kwa kiasi kikubwa.

Mradi mwengine ni wa Kuwezesha Utekelezaji wa Programu ya Kilimo na Uvuvi (Agriculture and Fisheries Development Program-AFDP). Mradi huu unagharamiwa na Mfuko wa Kimataifa wa Maendeleo ya Kilimo (IFAD) kwa jumla ya dola za Marekani milioni 58.85 kwa kipindi cha miaka sita kuanzia Mwezi Julai 2021 ambapo Sekta ya uvuvi imepangiwa jumla ya dola za Marekani Milioni 34.

Kupitia mradi huo sekta ya uvuvi mafanikio itanunua Meli nne (4) za Uvuvi kwa upande wa Tanzania Bara zitakazogharimu Shilingi bilioni 20 kwa ajili ya Uvuvi wa Ukanda wa Uchumi wa Bahari.

Kwa upande wa tasnia ya Ukuzaji Viumbe maji, Serikali inatekeleza miradi sita (6) ya ujenzi wa

vituo vya kuendeleza ukuzaji viumbe maji ikiwemo Ujenzi wa kituo cha Kuendeleza Ukuzaji Viumbe Maji Rubambagwe, kilichopo katika Mkoa wa Geita wenyewe Thamani ya Shilingi 3,077,421,967.40, Mradi wa ukarabati na utanuzi wa kituo cha Ukuzaji Viumbe Maji Ruhila kilichopo Mkoani Ruvuma unagharamu Shilingi 204,088,776. Ukarabati na utanuzi wa kituo cha Ukuzaji Viumbe Maji Nyengedi kitakachogharimu kiasi cha Shilingi 556,000,000.

Serikali inaendelea na Ujenzi wa Kituo cha Ukuzaji Viumbe Maji Bahari cha Ruvula kilichopo katika Mkoa wa Mtwara wenyewe thamani ya Shilingi 983,442,276 na Ujenzi wa Kituo cha Ukuzaji Viumbe Maji Bahari Kunduchi kilichopo Dar es Salaam cha thamani ya Shilingi 1,645,000,000. Aidha, serikali inaendelea na Ujenzi wa mashamba darasa ya ufugaji samaki katika Halmashauri (14) ambapo utagharimu Shilingi 715,000,000.

Kupitia Mamlaka ya Kusimamia Uvuvi wa Bahari Kuu (DSFA) kwa kushirikiana na Wizara zinazosimamia uvuvi (SMT na SMZ) imetekeliza mradi wa Usimamizi wa Uvuvi katika Ukanda wa Kusini Magharibi mwa Bahari ya Hindi (SWIOFish) na baadhi ya mafanikio yaliyofikiwa ni pamoja na Kuandaa na kupitishwa kwa Sheria ya Kusimamia na Kuendeleza Uvuvi wa Bahari Kuu, Sura ya 388 ya mwaka 2020 iliyoridhiwa na Baraza la Wawakilishi.

Sheria na Kanuni hizo zimechochea uwekezaji katika uvuvi wa Bahari ambapo DSFA kuanzia mwezi wa Juni 2021 hadi sasa imekusanya Shilingi bilioni 2.4 na kutoa gawio kwa serikali (SMT na SMZ) ya asilimia 50 ya mapato hayo.

Pia, Kufadhili mradi wa Kutambua Maeneo yenye Samaki wengi Baharini (Potential Fishing Zone - PFZ). Jumla ya wavuvi wadogo 3,360 wamefaidika na mradi huu katika maeneo ya mwambao wa Tanzania ikiwemo Mafia, Nungwi, Wete, Bagamoyo na Kilwa. Kwa kutumia teknolojia hii imewasaidia wavuvi kupunguza kwa asilimia 50 ya gharama na muda wa kutafuta samaki.

Vilevile, Kuratibu tafiti za uvuvi kwenye Bahari Kuu

na Maji ya Kitaifa kuhusu mnyororo wa thamani, wingi wa samaki, maeneo ya mazalia ya samaki na hali za kimazingira ya bahari zinazochangia katika upatikanaji wa samaki. Tafiti hizo zimegharimu Shilingi bilioni 1.7. Pia, Kuzijengea uwezo taasisi za utafiti na vyuo vikuu nchini kwa kutoa vifaa vya utafiti vyenye thamani ya Shilingi milioni 360.

Kuwajengea uwezo wavuvi wadogo kwa kuapatia vifaa vyenye thamani ya Shilingi milioni 204 vya kuwawezesha kukusanya takwimu na Kudhibiti uvuvi haramu kwa kusimamia Sheria na Kanuni na kuboresha mifumo ya kufuatilia mienendo ya meli na kufanya doria za anga kwa kushirikisha taasisi za Serikali SMT na SMZ ■

Uvunaji wa Samaki waliofugwa katika vizimba ndani ya Ziwa Viktoria, Sengerema, Mwanza Februari 5, 2022.

WIZARA YAWASILISHA TAARIFA YA UTEKELEZAJI WA MIRADI YA MAENDELEO 2021/2022

Wizara ya Mifugo na Uvuvi imewasilisha kwa Kamati ya Kudumu ya Bunge ya Kilimo, Mifugo na Maji taarifa ya utekelezaji wa miradi ya maendeleo kwa mwaka wa fedha 2021/2022.

Taarifa hiyo iliyowasilishwa jijini Dodoma Machi 12, 2022 kwa kamati hiyo ilibainisha miradi mbalimbali ambayo sekta zote mbili za mifugo na uvuvi zinaitekeleza katika kipindi cha kuanzia Mwezi Julai 2021 mpaka sasa.

Akiongea katika kikao hicho wakati wa kujibu na kufafanua baadhi ya hoja zilizoibuliwa na wajumbe wa kamati hiyo, Naibu Waziri wa Mifugo na Uvuvi, Mhe. Abdallah Ulega alisema kuwa miradi mingi inayotekelawa kwa sasa haijafikia hatua nzuri lakini tayari Wizara imeanza kuchukua hatua kadhaa kuhakikisha miradi hiyo inakwenda vizuri kama ilivyotarajiwa.

“Tumeongeza nguvu kwenye upande wa Idara ya Ununuzi lakini pia kwenye upande wa usimamizi wa miradi tumeunda kitengo cha wahandisi na sasa tuna wataalam hao ambao wanasmamia moja kwa moja miradi yetu tofauti na hapo mwanzo ambapo tulikuwa tunategemea wahandisi kutoka katika Halmashauri”, alisema Mhe. Ulega.

Aliongeza kwa kusema kuwa kupitia wataalam hao wanategemea miradi hiyo itakwenda vizuri kwa sababu watakuwa na jukumu la kusimamia uendelezaji wa miradi hiyo na kuhakikisha inakamilika kama ilivyokusudiwa.

Kuhusu Dawa za kuogeshea Mifugo, Katibu Mkuu, Wizara ya Mifugo na Uvuvi (Mifugo), Bw. Tixon Nzunda alisema walianza kugawa dawa hizo katika Mikoa 13 ambayo ina mifugo mingi na sasa wapo katika mchakato wa manunuzi kwa ajili ya Mikoa iliyobaki.

Naibu Waziri wa Mifugo na Uvuvi, Mhe. Abdallah Ulega akitoa ufanuzi juu ya hoja mbalimbali zilizoibuliwa na wajumbe wa Kamati ya Kudumu ya Bunge ya Kilimo, Mifugo na Maji katika kikao cha kupokea na kujadili taarifa ya utekelezaji wa miradi ya maendeleo ya mwaka 2021/2022 ya Wizara ya Mifugo na Uvuvi kilichofanyika jijini Dodoma Machi 12, 2022.

Kwa upande wa Sekta ya Uvuvi, Katibu Mkuu, Wizara ya Mifugo na Uvuvi (Uvuvi), Dkt. Rashid Tamamatamah alisema kuwa wanaendelea kuhamasisha uwekezaji kwenye vitotoleshi vya vifaranga vya Samaki na uzalishaji wa chakula huku akiongeza kuwa wakifanikiwa kushawishi uwekezaji katika eneo hilo suala la shida ya vifaranga vya samaki na chakula litakuwa historia.

Aidha, Mjumbe wa Kamati hiyo, Mhe. Dkt. Bashiru Ally (Mb) alisema kuwa kamati ina wajibu wa kuhakikisha Sekta hizo zote za Kilimo, Mifugo, Uvuvi na Maji zinapewa umuhimu sawa.

“Nadhani Mifugo na Uvuvi kama tungekuwa tunafanya tathimini vizuri na zikawezeshwa ipasavyo, sekta hizo zingeleta tija kubwa zaidi kuliko hivi sasa”, alisema Dkt. Bashiru

Mwenyekiti wa Kamati ya Kudumu ya Bunge ya Kilimo, Mifugo na Maji, Mhe. Dkt. Christina Ishengoma pamoja na kuhimiza mambo mengine, aliitaka Wizara kuhakikisha inashughulikia suala la uhaba wa vifaranga vya samaki na chakula ili wananchi wengi waliohamasika na ufugaji wa samaki waweze kufanya kazi hiyo vizuri na kujikwamua kimaisha ■

Mjumbe wa Kamati ya Kudumu ya Bunge ya Kilimo, Mifugo na Maji, Mhe. Jackson Kiswaga (Mb) akitoa maoni yake katika kikao cha kupokea na kujadili taarifa ya utekelezaji wa miradi ya maendeleo ya mwaka wa fedha 2021/2022 ya Wizara ya Mifugo na Uvuvi kilichofanyika jijini Dodoma Machi 12, 2022.

WAWEKEZAJI SEKTA YA MIFUGO NA UVUVI WAZIDI KUJITOKEZA

Waziri wa Mifugo na Uvuvi, Mashimba Ndaki
wamesema wawekezaji wanazidi kujitokeza
wakiwa na nia ya kuwekeza kwenye sekta za
mifugo na uvuvi.

Aliyasema hayo Machi 23, 2022 wakati alipokutana na Abdullah Alghmlas ambaye ni Mmiliki wa Kampuni ya AL RAWABE – AGRICULTURAL CO ya nchini Saudi Arabia mwenye nia ya kuwekeza katika ujenzi wa machinjio ya kisasa ambapo pia atakuwa akisafirisha nyama nje ya nchi. Mwekezaji huyo alifika ofisini kwa Waziri Mvumi House jijini Dar es Salaam akiwa na Balozi wa Tanzania nchini Saudi Arabia, Ali Mwadini.

Waziri Ndaki baada ya kufanya mazungumzo na mwekezaji huyo alisema kuwa nia aliyo nayo ni

kuwekeza kwenye machinjio ya kisasa na kuanza kusafirisha nyama na mazao mengine ya mifugo nje ya nchi kwa kuwa mahitaji ya mazao hayo nje ya nchi hasa kwa nchi ya Saudi Arabia ni makubwa. Lakini pia ana nia ya kuwekeza kwenye ufgaji wa mifugo iliyo bora ambapo alielezwa kuwa Tanzania inayo maeneo mengi yanayofaa kwa ufgaji na alishauriwa kutembelea baadhi ya maeneo hayo yakiwemo na maeneo yanayomilikiwa na Kampuni ya Ranchi za Taifa (NARCO).

Katika mazungumzo yao Waziri Ndaki alimueleza fursa mbalimbali zilizopo kupitia sekta za mifugo na uvuvi ambapo mwekezaji huyo amemuahidi Waziri kuwa atakuja na wafanyabiashara kutoa nchini Saudi Arabia ambao wanajishughulisha na shughuli

Waziri wa Mifugo na Uvuvi, Mhe. Mashimba Ndaki akisalimiana na Mmiliki wa Kampuni ya AL RAWABE – AGRICULTURAL CO ya nchini Saudi Arabia Abdullah Alghmlas (kulia) baada ya kufika kwenye Ofisi za Wizara – Mvumi House Jijini Dar es Salaam Machi 23, 2022. Katikati ni Balozi wa Tanzania nchini Saudi Arabia, Mhe. Ali Mwadini.

za uvuvi ili waweze kuna fursa zilizopo kwenye uvuvi hasa ukuzaji viumbe maji, uvuvi wa bahari kuu na kilimo cha mwani.

Naye Balozi wa Tanzania nchini Saudi Arabia alisema kuwa ubalozi utaendelea kushirikiana na Wizara ya Mifugo na Uvuvi katika kuhakikisha wawekezaji kutoka nje ya nchi wanapatikana ili kuja kuwekeza hapa nchini kitu ambacho kitasaidia kukuza pato la wananchi na taifa kwa ujumla. Aidha, amesema

kuwa ubalozi utatoa ushirikiano kwa mwekezaji huyo ili kuhakikisha anatimiza malengo yake ya kuwekeza hapa nchini.

Mmiliki wa Kampuni ya AL RAWABE – AGRICULTURAL CO ya nchini Saudi Arabia, Abdullah Alghmlas alisema kuwa mazungira mazuri ya uwekezaji ikiwa ni pamoja na amani na utulivu uliopo hapa nchini ni moja ya sababu iliyomfanya kuwa na nia ya kuwekeza Tanzania na kwa kuanzia anataka kuwekeza kwenye Machinjio ya kisasa ■

Waziri wa Mifugo na Uvuvi, Mhe. Mashimba Ndaki akizungumza na Abdullah Alghmlas (wa pili kulia) ambaye anamiliki Kampuni ya AL RAWABE – AGRICULTURAL CO ya nchini Saudi Arabia wakati alipomtembelea ofisini kwake Jijini Dar es Salaam Machi 23, 2022 akiwa na nia ya kuja kuwekeza kwenye Sekta za Mifugo na Uvuvi. Waziri Ndaki amemueleza fursa mbalimbali za uwekezaji zilizopo katika sekta hizo. Kushoto ni Balozi wa Tanzania nchini Saudi Arabia, Mhe. Ali Mwadini.

RAIS SAMIA KUWAINUA WANANCHI KUPITIA UCHUMI WA BULUU-ULEGA

Naibu Waziri wa Mifugo na Uvuvi, Mhe. Abdallah Ulega amesema kuwa Rais wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania, Mhe. Samia Suluhu Hassan amejipanga kuwainua wananchi kupidia fursa zinazopatikana katika Ukanda wa Pwani ya Bahari ya Hindi ili waweze kukuza kipato chao na kuchangia katika pato la taifa.

Ulega alitoa kauli hiyo Machi 1, 2022 alipotembelea vikundi nya ukulima wa mwani, ufugaji samaki na Kambakochi kwa lengo la kuhamasisha wananchi kuchangamkia fursa za ukuzaji viumbe maji zilizopo katika Mkoa wa Lindi.

“Nia ya Rais wetu, Mama Samia ni kuhakikisha mnakuwa na kipato kizuri wakati wote, mzunguko

wenu wa kipato uimarike kupidia fursa hizi zinazopatikana katika uchumi wa buluu, uchumi wenu ukiimarika umasikini utapungua lakini vilevile mtawea sasa kuchangia mapato katika Halmashauri zetu na taifa kwa ujumla”, alisema Mhe. Ulega.

Alisema nia ya serikali ni kutaka kuwawezesha wananchi kuijunga katika vikundi ili waweze kukopesheka kirahisi huku akimuelekeza Mtendaji Mkuu, Wakala ya Elimu na Mafunzo ya Uvuvi (FETA), Dkt. Semvua Mzighani kuhakikisha wanawasaidia vikundi nya ukuzaji viumbe maji kwa kuwapa utaalam wa namna ya kuzalisha kwa tija na kuungeza mnyororo wa thamani wa mazao yao.

Naibu Waziri wa Mifugo na Uvuvi, Mhe. Abdallah Ulega (katikati) akimueleza jambo Mkuu wa Mkoa wa Lindi, Mhe. Zainab Telack (kushoto) kuhusu ufugaji wa Samaki katika mabwawa kwa kutumia maji ya bahari walipotembelea kikundi cha ufugaji Samaki cha ASM kilichopo mkoani Lindi Machi 1, 2022.

Aidha, katika ziara yake hiyo pia alizielekeza Halmashauri na Benki ya Maendeleo ya Kilimo (TADB) kuhakikisha wanawapa maarifa ya kibashara na kuwawezesha mitaji ili wananchi hao waweze kujikwamua kimaisha kupitia shughuli zao hizo.

Naye, Mkuu wa Mkoa wa Lindi, Mhe. Zainab Telack alimshukuru Mhe. Rais Samia kwa kufungua fursa

za uchumi wa buluu na kusema kuwa Mkoa wa Lindi wapo tayari kuzitumia fursa hizo ili wananchi waweze kunufaika.

“Mhe. Naibu Waziri ninachotaka kukuthibitishia ni kwamba uchumi wa buluu tumeshauanza hapa mkoani Lindi na tuko tayari kwenda mbele tunachohitaji ni kuungwa mkono tu”, alisisitiza Mhe. Telack ■

Naibu Waziri wa Mifugo na Uvuvi, Mhe. Abdallah Ulega (kulia) akiangalia moja ya bidhaa ya sabuni iliyotengenezwa kutokana na zao la Mwani alipotembelea kikundi cha wakulima wa Mwani cha Likuvi kilichopo Mkoani Lindi Machi 1, 2022.

WIZARA YA MIFUGO NA UVUVI KUFANYA MABORESHO MRADI WA BWAWA LA CHAMAKWEZA

Waziri wa Mifugo na Uvubi, Mhe. Mashimba Ndaki amesema Wizara itafanya maboresho kwenye mradi wa ujenzi wa Bwawa la kunyweshea maji mifugo Chamakweza ili liweze kutoa huduma iliyokusudiwa.

Waziri Ndaki aliyasema hayo Machi 18, 2022 wakati Kamati ya Kudumu ya Bunge ya Kilimo, Mifugo na Maji ilipotembelea Kijiji cha Chamakweza wilayani Chalinze mkoa Pwani kukagua ujenzi wa mradi huo ambapo kamati ilibaini kuwepo kwa mapungufu katika utekelezwaji wa mradi huo.

Alisema kuwa mapungufu yaliyobainishwa na kamati hiyo yanatakiwa kufanyiwa maboresho ili mradi huo uweze kutoa huduma iliyokusudiwa kwa kuhakikisha Mifugo inapata maji wakati wote.

Waziri Ndaki aliieleza kamati hiyo kuwa Wizara itajipanga upya katika utekelezaji wa mradi huo ikiwa

ni pamoja nakufanya mapitio ya mchoro na kuangalia namna ya utekelezaji wa ushauri na maelekezo yaliyotolewa na kamati hiyo ya Kudumu ya Bunge.

Katika hatua nyingine Waziri Ndaki alimuagiza Katibu Mkuu anayesimamia Sekta ya Mifugo kuunda timu ya wataalam itakayofuatilia namna mradi ulivyoanifiwa, utekelezaji wake na namna ulivyoanifiwa hadi kukamilika. Vilevile amemuagiza kumsimamisha kazi Mhandisi kutoka wizara ya Mifugo na Uvubi ili kupisha uchunguzi utakaofanywa na timu ya uchunguzi itakayoundwa. Pia amemuagiza Katibu Mkuu amuandikie barua Katibu Mkuu Wizara ya Maji ili na yeye achukue hatua kwa wahandisi ambao walikuwa wanasiyamia mradi huo unaotekelzwa katika mkoa wa Pwani.

Timu itakayoundwa kwa ajili ya kufanya ufuutiliaji wa mradi ni lazima iwe imekamilisha taarifa hiyo ndani ya wiki moja na kuiwasilisha kwake ijumaa wiki

Waziri wa Mifugo na Uvubi, Mhe. Mashimba Ndaki akitoa ufanuzi kwa Wajumbe wa Kamati ya Kudumu ya Bunge ya Kilimo, Mifugo na Maji wakati ilipotembelea Kijiji cha Chamakweza wilayani Chalinze mkoa wa Pwani Machi 12, 2022 kukagua ujenzi wa Bwawa la kunyweshea Maji Mifugo. Kushoto ni Mhe. Dkt. Chistina Ishengoma ambaye ndio Mwenyekiti wa Kamati hiyo.

ijayo, ambapo taarifa hiyo itawasilishwa siku hiyo kwa Mwenyekiti wa Kamati ya Kudumu ya Bunge ya Kilimo, Mifugo na Maji.

Aidha, Waziri Ndaki aliishukuru Kamati hiyo kwa kuendelea kuisimamia Wizara kwa kuwa kwa kufanya hivyo kutasaidia sana katika kuboresha mazingira ya wafugaji hapa nchini na hivyo kuwafanya wafuge kwa tija kitu ambacho kutasaidia kuwaongezea kipato na kuongeza mchango wa sekta ya Mifugo kwenye Pato la taifa.

Naye Mwenyekiti wa Kamati ya Kudumu ya Bunge ya Kilimo, Mifugo na Maji, Dkt. Christina Ishengoma alisema kuwa kamati haijardhishwa na utekelezwaji wa mradi huo kwa kuwa kamati imebaini mapungufu ambayo yanababisha mradi huo kutotoa huduma iliyokusudiwa.

Dkt. Ishengoma alisema kuwa kamati imeielekeza Wizara kufanya maboresho katika maeneo yote yaliyobainika kuwa na mapungufu. Vilevile Wizara

imetakiwa kuongeza Usimamizi kwenye miradi inayoitekeleza kwa kuwa baadhi ya wakandarasi wasio waaminifu wasioosimamiwa wanaweza tekeleza miradi chini ya kiwango.

Aloyce Ndakidemi ambaye ni mjumbe wa Kamati hiyo aliwasihii wafugaji wa Kijiji cha Chamakweza kuulinda mradi huo kwa kuhakikisha Mifugo haiingii ndani ya bwawa. Ndakidemi amesema lengo la serikali ni zuri licha ya mapungufu yaliyojitokeza kwenye utekelezaji wa mradi huo. Hivyo amewataka waendelee kuutunza mradi wakati serikali inajipanga kufanya maboresho kwenye mradi huo.

Mradi huu wa ujenzi wa bwawa la Chamakweza ulianza 19 Julai, 2020 na kukamilika tarehe 15 Mei, 2021 kwa gharama ya shilingi milioni 671, Bwawa hilo linauwezo wa ujazo wa lita milioni 108,169,400. Kamati ya Kudumu ya Bunge imeishauri serikali kuhakikisha inayafanyia kazi mapungufu yote ambayo yamebainika katika utekelezaji wa mradi huo ■

Waziri wa Mifugo na Uvuvi, Mhe. Mashimba Ndaki akiwa na Wajumbe wa Kamati ya Kudumu ya Bunge ya Kilimo, Mifugo na Maji, Viongozi, Wataalam na Wafugaji wakati walipokuwa wanatembelea kukagua Bwawa la kunyweshea Maji Mifugo la Chamakweza wilayani Chalinze mkoa Pwani Machi 18, 2022.

UJENZI WA CHAMAKWEZA ULIKUWA SHIRIKISHI-NDAKI

Waziri wa Mifugo na Uvuvi Mhe. Mashimba Ndaki amesema kuwa madai ya baadhi ya viongozi na watendaji wa eneo lilipojengwa Bwawa la Chamakweza kuwa hawakushirikishwa kabisa si ya kweli kwa sababu kuna ushahidi unaoonesha ushiriki wao hasa katika hatua za awali za ujenzi wa Bwawa hilo.

Mhe. Ndaki aliyasema hayo Machi 28, 2022 wakati akifafanua hoja inayohusu ujenzi wa bwawa hilo mbele ya kamati ya kudumu ya Bunge ya Kilimo, Mifugo na Maji kwenye kikao cha kuwasilisha randama ya taarifa ya Utekelezaji wa Mpango na bajeti ya mwaka 2021/ 2022 na Makadirio ya Mapato na Matumizi kwa mwaka wa fedha 2022/2023 kwa upande wa sekta ya Mifugo kilichofanyika kwenye moja ya Kumbi za Bunge jijini Dodoma.

"Maombi ya kujenga bwawa la Chamakweza yalitoka Halmashauri ya Wilaya ya Chalinze na barua iliandikwa na Mkurugenzi wa Halmashauri ya Wilaya hiyo mwaka 2019 na ziliandikwa barua mbili za maombi hayo hivyo Mkurugenzi wa Halmashauri na Mkuu wa Wilaya wanajua uwepo wa mradi huo ingawa siku ile wote walisema hawakushirikishwa kuhusu mradi huo" Alisitisiza Mhe. Ndaki.

Mhe. Ndaki aliongeza kuwa mbali na barua hiyo, imebainika pia kwenye kitabu cha wageni kilichopo kwa mkandarasi kuna orodha ya Viongozi mbalimbali wa mkoa na Wilaya waliofika kutembelea ujenzi huo akiwemo aliyekuwa Mkuu wa Mkoa wa Pwani na timu yake ya wataalam jambo linaloendelea kuthibitisha kuwa taarifa za baadhi ya viongozi na watendaji wa Wilaya hiyo kutoshirikishwa si za kweli.

Mbali na hoja hiyo ya Bwawa la

Chamakweza wajumbe wa kamati hiyo walitaka kufahamu kuhusu uhakika wa ubora wa chanjo za mifugo zinazozalishwa nchini ambapo Mhe. Ndaki aliihakikishia kamati hiyo kuwa chanjo hizo ni salama na zimezingatia viwango vyote stahiki ingawa aliweka wazi changamoto ya baadhi ya wafugaji kushindwa kufuata taratibu za uhifadhi wa chanjo hizo jambo linalosababisha zipoteze ubora.

"Mhe. Mwenyekiti kuhusu NARCO ni kweli Serikali imeshaanza mkakati wa kuibadilisha kampuni hiyo na kufanya kuwa ya kibashara zaidi badala ya utaratibu uliopo hivi sasa ambapo kwa sasa tupo kwenye mchakato wa kupata wawekezaji wakubwa watakaoifanya kampuni hiyo iwe na mchango mkubwa zaidi kwa upande wa sekta ya Mifugo" Alihitimisha Mhe. Ndaki.

Kwa upande wake Mwenyekiti

wa kamati hiyo, Mhe. Dkt. Christine Ishengoma mbali na kupongeza kazi inayofanywa na Wataalam wa Wizara hiyo, alishauri kuongezeka kwa vituo vyta kukusanya maziwa ili viweze kuendana na wingi wa maziwa yaliyopo nchini kwa hivi sasa.

"Mpaka sasa bado kuna wafugaji wanamwaga maziwa hivyo ni vizuri mhakikishe hizi 'collection centers' zinaongezeka ili kuongeza wigo wa soko kwa wafugaji wetu" Alisitisiza Dkt. Ishengoma.

Wizara ya Mifugo na Uvuvi imewasilisha ombi la shilingi Bilioni 52.5 ikiwa ni Makadirio ya Mapato na Matumizi kwa mwaka wa fedha 2022/2023 ambapo kamati hiyo kwa pamoa ilikubali kupokea ombi hilo kwa sharti la kuwasilishiwa nyaraka zitakazoisaidia kujenga hoja ili Wizara iongezewe fedha kwenye bajeti hiyo ■

Waziri wa Mifugo na Uvuvi Mhe. Mashimba Ndaki (kulia) akifafanua namna ujenzi wa bwawa la Chamakweza ulivyokuwa Shirikishi wakati wa kikao cha kuwasilisha Randama ya taarifa ya Utekelezaji wa Mpango na bajeti ya mwaka 2021/2022 na Makadirio ya mapato na matumizi kwa mwaka 2022/2023 kwa upande wa sekta ya Mifugo kilichofanyika Machi 28, 2022 mbele ya kamati ya Kilimo, Mifugo na Maji kwenye moja ya kumbi za Bunge jijini Dodoma.

KAMATI YARIDHISHWA NA UTEKELEZAJI WA MIRADI YA TAFICO

Kamati ya Kudumu ya Bunge ya Kilimo, Mifugo na Maji imeridhishwa na utekelezaji wa miradi ya ukarabati wa majengo na miundominu ya Shirika la Uvuvi Tanzania (TAFICO).

Hayo yalisemwa Machi 21, 2022 na Mwenyekiti wa Kamati hiyo, Dkt. Christina Ishengoma (Mb) wakati kamati hiyo ilipofika kukagua mradi huo unaotekelzeza kwenye makao makuu ya shirika hilo jijini Dar es Salaam ili kuona kama utekelezaji wake unaendana na thamani ya fedha iliyotumika.

Dkt. Ishengoma alisema kuwa kamati imetembelea mradi huo wa ukarabati wa majengo ili kuona kama fedha zilizotengwa shilingi 634,444,904 zimetumika kama ilivyokusudiwa. Kamati baada ya kutembela na kukagua mradi huo iliridhishwa na kazi ambayo ilikuwa ikiendelea kufanyika na hivyo kuisitiza Wizara kuendelea na usimamizi ili kazi hiyo iweze kukamilika kwa wakati na kwa kiwango bora.

Hata hivyo kamati ilibaini kuwa ukarabati wa gati umeshindwa kuanza kutohaka na uwepo wa meli ya uvuvi ya MV Tawariq 1 ambayo imezama. Hivyo kamati hiyo imeiagiza Mamlaka ya Bandari kuhakikisha inaitoa meli hiyo ili kupisha ukarabati wa gati kufanyika.

Naye Waziri wa Mifugo na Uvuvi, Mashimba Ndaki alisema kuwa TAFICO itakuwa ni mali ya serikali kwa asilimia 100. Kwa sasa taratibu za kukamilisha ikama ya watumishi zinaendelea ambapo watumishi hao ni waajiriwa wa serikali.

Ndaki alisema TAFICO itakuwa ndio mkono wa serikali kuona ni namna gani linashirikiana na sekta binafsi ili kuendesha uchumi wa buluu kwenye upande wa uvuvi. Serikali ina Imani kubwa na uwepo wa shirika hilo katika kutekeleza uchumi wa buluu na tahadhari nyingi zimechukuliwa ili kuhakikisha shirika hilo haliingii kwenye changamoto ambazo zilitokeza hapo awali ■

Katibu Mkuu Wizara ya Mifugo na Uvuvi (Uvuvi), Dkt. Rashid Tamamatamah (kushoto) akifanua jambo wakati wa kikao cha majumuisho mara baada ya Wajumbe wa Kamati ya Kudumu ya Bunge ya Kilimo, Mifugo na Maji kukagua ukarabati wa majengo na miundombinu ya Shirika la Uvuvi Tanzania (TAFICO) Jijini Dar es Salaam Machi 21, 2022.

Mwenyekiti wa Kamati ya Kudumu ya Bunge ya Kilimo, Mifugo na Maji, Mhe. Dkt. Christina Ishengoma akihitimisha ziara ya ukaguzi wa ukarabati wa majengo na miundombinu ya TAFICO ambapo pia ameipongeza Wizara kwa kazi nzuri inayofanyika kwenye ukarabati huo Machi 21, 2022.

ULINZI WA RASILIMALI ZA UVUVI KUSTAWISHA UCHUMI WA BULUU - ULEGA

Naibu Waziri wa Mifugo na Uvubi, Mhe. Abdallah Ulega amewataka wataalam, wavuvi na wafugaji wa viumbe maji kulinda rasilimali za uvubi ili kustawisha uchumi wa buluu.

Naibu Waziri Ulega alitoa kauli hiyo Machi 7, 2022 wakati alipokuwa akizungumza kwenye uzinduzi wa mwaka wa kimataifa wa uvubi mdogo na ukuzaji viumbe maji – IYAF 2022 uliofanyika Jijini Mwanza.

Alisema upo umuhimu wa kuanzisha chombo cha ulinzi wa rasiliamli za uvubi chenye wataalam wa uvubi na ulinzi ili kuhakikisha rasilimali hizo zinalindwa.

Aliongeza kuwa Serikali ya Awamu ya Sita inayoongozwa na Mhe. Samia Suluhu Hassan imeweka malengo la kuhakikisha rasilimali za

uvubi zinalindwa ili kustawisha uchumi wa buluu utakaosaidia kukuza pato la wavuvi, wafanyabiashara wa mazao ya uvubi na taifa kwa ujumla.

“Serikali kwa muda mrefu imekuwa ikisikia changamoto nyingi zinazowakabili wavuvi na rasilimali za uvubi na kwamba sasa ni wakati muafaka wa kukabiliana na changamoto hizo”, alisema

Hivyo aliwataka wa Wizara kushirikiana na wawakilishi wa Shirika la Kilimo na Chakula Duniani (FAO) ili waone ni namna gani wanaweza kusaidia sekta ya uvubi kwa baadhi ya maeneo hususani changamoto zinazowakabili wavuvi wadogo nchini.

Naibu Waziri Ulega aliwataka wataalam wa Sekta ya Uvubi kushirikiana na wawakilishi wa FAO kuandaa mradi kwa ajili ya matumizi bora ya Ziwa

Mwakilishi wa wafugaji viumbe maji, Mhe. Said Sadiki akiongea na hadhara ya wavuvi Machi 07,2022 walioshiriki kwenye uzinduzi wa mwaka wa kimataifa wa uvubi mdogo na ukuzaji viumbe maji 2022 ambapo amesema kuwa ufugaji wa samaki una faida kubwa endapo wafugaji hao watafuata maelekezo wanayopewa na wataalam.

Victoria utakaosaidia katika kuepusha migogoro na wavuvi na utakaolinda rasilimali za uvuvi. Lakini pia wataalam waandae mradi utakaosaidia katika kupunguza upotevu wa mazao ya uvuvi kwa kuwa bado ipo changamoto ya upotevu wa mazao hayo.

Kwa upande wake, Mwakilishi Mkazi wa FAO hapa nchini, Charles Tulahi alisema Baraza Kuu la Umoja wa Mataifa limetangaza mwaka 2022 kuwa ni mwaka wa uvuvi mdogo na ufügaji viumbe maji kutokana na mchango mkubwa ambao sekta za uvuvi na ufügaji wa viumbe maji zinatoa katika kuimarisha lishe, kutokomeza umaskini na katika kuongeza ajira.

"FAO imepewa jukumu la kuongoza maadhimisha ya mwaka huu wa uvuvi mdogo na ufügaji wa viumbe

maji kwa kushirikiana na serikali mbalimbali duniani, mashirika pamoja na vyombo muhimu kwa wavuvi", alisema.

Tulahi aliipongeza Tanzania kwa kuwa na Mpango kazi wa Kitaifa wa utekelezaji wa miongozo ya uvuvi nchini.

Kabla ya kuzindua maadhimisho hayo, Naibu Waziri Ulega alitembelea mwalo wa Kirumba ambapo aliwaeleza wavuvi kuwa Serikali inayoongozwa na Mhe. Samia Suluhu Hassan imepanga kuhakikisha tozo zote zinazoonekana ni kikwanzo katika shughuli za uvuvi zitaondolewa ili wavuvi na wafanyabiashara wa mazao ya uvuvi waweze kufanya shughuli zao kwa uhuru na tija zaidi ■

Naibu Waziri wa Mifugo na Uvuvi, Mhe. Abdallah Ulega (wa tatu kutoka kushoto) akipata maelezo kutoka kwa mvuvi, Bi. Elizabeth Mpuya (wa tatu kutoka kulia) wakati alipokuwa anatembelea mabanda ya baadhi ya wavuvi kwenye uwanja wa Nyamagana Jijini Mwanza, Machi 07, 2022. Wa pili kutoka kushoto ni Mkurugenzi wa Idara ya Uvuvi, Bw. Emmanuel Bulayi.

AfDB YAKUBALI KUZIWEZESA SEKTA ZA MIFUGO NA UVUVI

Katika kuhakikisha Sekta za Mifugo na Uvuvi zinaendelea kuwa na mchango mkubwa kwenye pato la Taifa na kwa Mifugaji / mvuvi mmoja mmoja, Wizara ya Mifugo na Uvuvi imekutana na Ujumbe wa timu ya watendaji kutoka Benki ya Maendeleo ya Afrika (AfDB) na kufanya mazungumzo yaliyolenga maeneo mbalimbali wanayoweza kushirikiana ili kukuza sekta hizo.

Akizungumza mara baada ya kikao hicho Machi 14, 2022 Waziri wa Mifugo na Uvuvi, Mhe. Mashimba Ndaki alisema kuwa katika mazungumzo yao waliangalia namna wanavyoweza kuongeza thamani ya mazao yatokanayo na sekta za Mifugo na Uvuvi ili kukuza uchumi wa wadau wote waliopo kwenye mnyororo wa thamani wa mazao hayo.

“Moja ya maeneo ambayo tumewajulisha ni eneo la kuongeza thamani na kuboresha sekta ya mifugo kuwa ya kisasa zaidi na ya kibashara na lengo letu ni kuhakikisha mazao yatokanayo na mifugo yanazalishwa, yanachakatwa na yanapata soko la uhakika na wao wamekubali kushirikiana nasi katika hili” Ameongeza Mhe. Ndaki.

Akibainisha yale waliyokubaliana kwa upande wa Sekta ya Uvuvi, Mhe. Ndaki alisema kuwa mbali na kuongeza kiwango cha uzalishaji wa mazao ya Uvuvi na namna ya kuchakata mazao hayo mpaka kufika kwa mlaji, wamekubaliana kuongeza nguvu katika uzalishaji wa chakula cha

samaki wanaofugwa ili kuendelea kupunguza utegemezi wa samaki wanaotokana na vyando vya asili.

“Katika kutekeleza maa zimio ya kikaocheta chaleo, tumekubaliana tuwe na mpango wa kwanza utakaoitwa “Agriculture value chain project” na mwininge ni “Integrated Poultry value chain” ambao pia ndani yake utahusisha masuala ya uzalishaji wa chakula cha samaki” na tumekubaliana mpaka kufika Machi 30 mwaka huu tuwe tumeshapeleka andiko

litakaloonesha kusudio letu la kutaka tushirikiane nao ili watupatie fedha kupitia mkopo nafuu” Alihitimisha Mhe. Ndaki.

Ujio wa Ujumbe huo ni sehemu ya matokeo ya Ziara za Mhe. Rais wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania Mhe. Samia Suluhu Hassan alizozifanya nje ya nchi ambapo alipata fursa ya kuzungumza na wahisani na wadau mbalimbali wa Maendeleo waliokubali kuwekeza katika maeneo mbalimbali nchini Tanzania ■

Waziri wa Mifugo na Uvuvi Mhe. Mashimba Ndaki (kushoto) akiagana na Meneja wa Benki ya Maendeleo ya Afrika (AfDB) anayeshughulikia Kilimo, Viwanda na Uwekezaji Dkt. Ihedioha Damian ambaye alifika Ofisini kwake jengo la NBC jijini Dodoma Machi 14, 2022 akiwa na timu ya wataalam wengine (hawapo pichani) kwa lengo la kujadili namna wanavyoweza kushirikiana ili kuendeleza sekta za Mifugo na Uvuvi.

LITA YATAKIWA KUWA CHANZO CHA ELIMU BORA YA MIFUGO

Katibu Mkuu Wizara ya Mifugo na Uvuvi Kanayeshughulikia Mifugo Bw. Tixon Nzunda ameitaka Wakala ya Elimu ya Mafunzo ya Mifugo nchini (LITA) kuwa chanzo cha elimu bora ya mifugo ndani na nje ya nchi.

Bw. Nzunda alisema hayo jijini Dodoma Machi 28, 2022 wakati akifungua rasmi kikao cha tisa cha Baraza Kuu la Wafanyakazi la LITA na kubainisha kuwa ni wakati sasa wakala hiyo kuwa chanzo cha kuwashauri wafugaji na kutoa maarifa kwa wadau wa sekta ya mifugo ili sekta hiyo iweze kuimarika na kuwa ya kisasa zaidi.

Aliongeza kuwa wakufunzi wa LITA wanatakiwa pia kuwa chanzo cha kuandaa majarida mbalimbali vikiwemo vitabu vya ufugaji na kuwa chanzo cha kubuni na kupatikana kwa maarifa mapya yanayotokana na tafiti zinazofanywa na wakufunzi hao.

Aidha, katibu mkuu huyo alifafanua kuwa wajibu wa LITA ni kuwa karibu na umma kwa kutoa huduma bora ikiwemo ya wanafunzi wanaohitimu kuwa bora na wanaoheshimika, kutambulika, wenye maarifa, wanajiamini na kuandaliwa vizuri kwenda kusaidia sekta binafsi.

Awali Mwenyekiti wa Baraza Kuu la Wafanyakazi la LITA Dkt. Pius Mwambene, akizungumza kabla ya ufunguzi rasmi wa kikao hicho alisema wakala hiyo imeendelea kuimarisha mahusiano na taasisi

mbalimbali ndani na nje ya nchi ili kuhakikisha inaboresha miundombinu ya kufundishia.

Dkt. Mwambene ambaye ndiye Mtendaji Mkuu wa LITA alifafanua kuwa kwa sasa wakala hiyo inakaribia kukamilisha makubaliano ya ujenzi wa kampasi ya LITA Mkoani Songwe ikiwa ni jitahada za kuongeza wigo wa elimu ya mifugo katika maeneo mbalimbali nchini.

Aliongeza kuwa katika kuhakikisha wafugaji wanapata mwongozo wa ufugaji bora LITA imeanisha utaratibu wa kuwashikiza wanafunzi wa hatua ya nne kwa wafugaji katika maeneo yao wakati wa likizo ili kuanza kujenga uzoefu ujasiri wa kuwahudumia wafugaji mapema.

Pia, alibainisha kuhusu vikao vya Baraza Kuu la Wafanyakazi LITA, kuwa vinalenga kuishauri wakala kutekeleza majukumu yake kama ilivyoelekezwa kwenye sheria, kupokea na kujadili makadirio ya mapato kwenye matumizi ya wakala na kujadili mipango ya utekelezaji wake kwa ajili ya ustawi wa wakala na wafanyakazi wake.

Kufuatia malengo hayo aliwataka wajumbe wa baraza kushiriki kikamilifu na kutoa maoni na mapendekezo yatakayosaidia kuboresha utekelezaji wa majukumu ya kila siku ya wakala.

Akitoa neno la shukran baada ya kufunguliwa rasmi kwa kikao cha tisa cha Baraza Kuu la Wafanyakazi

Katibu Mkuu Wizara ya Mifugo na Uvuvi anayeshughulikia Mifugo Bw. Tixon Nzunda akizungumza na wajumbe wa Baraza Kuu la Wafanyakazi la Wakala ya Elimu ya Mafunzo ya Mifugo nchini (LITA) jijini Dodoma Machi 28, 2022 wakati akifungua kikao cha tisa cha baraza hilo na kuitaka LITA kuwa chanzo cha elimu bora ya mifugo ndani na nje ya nchi.

LITA, Mkurugenzi wa Idara ya Utafiti, Mafunzo na Ugani kutoka Wizara ya Mifugo na Uvuvi Dkt. Angello Mwilawa alisema wataendelea kusimamia maadili na weledi kwa wafanyakazi wa LITA na kuongeza ushirikishwaji ili kuwa na matokeo makubwa yenye maslahi mapana yatakayoleta tija.

Dkt. Mwilawa amefafanua kuwa nguvu zaidi zitaelekezwa kwenye maeneo ambayo yatagusia jamii na kwamba maelekezo yote yatafanyiwa kazi kwa kuweka vigezo na kupima vizuri ili kufikia malengo.

Alisema kuwa kila mfanyakazi aliyepo LITA atahakikisha anapata stahiki zake ili aweze

kutekeleza majukumu yake kama anavyotegemewa katika kutoa mafunzo ya elimu bora ya mifugo kwa wanafunzi.

Nao baadhi ya wajumbe wa baraza katika kikao hicho, walitoa maependekezo kadhaa ya kuboresha utendaji kazi pamoja na mazingira ya wafanyakazi ili waweze kufanya kazi kwa morali na kufikia malengo ya LITA.

Walisema kikao hicho ni muhimu katika kukumbushana utekelezaji wa mambo mbalimbali yakiwemo ya kiutawala kwa kuwashirikisha wafanyakazi na kutatua kero na kuwapatia taarifa sahihi kwa wakati ili kuondoa manung'uniko kazini ■

Mwenyekiti wa Baraza Kuu la Wafanyakazi la Wakala ya Elimu ya Mafunzo ya Mifugo nchini (LITA) Dkt. Pius Mwambene, akizungumza wakati wa ufunguzi wa kikao cha tisa cha baraza hilo kilichofanyika jijini Dodoma Machi 28, 2022 na kubainisha kuwa wakala hiyo imeendelea kuimarisha mahusiano na taasisi mbalimbali ndani na nje ya nchi ili kuhakikisha inaboresha miundombinu ya kufundishia ukiwemo ujenzi wa Kampasi ya LITA Mkoani Songwe ambao uko katika hatua mbalimbali ili kuendelea kusogea huduma kwa wananchi.

Katibu Mkuu Wizara ya Mifugo na Uvuvi anayeshughulikia Mifugo Bw. Tixon Nzunda (aliyekaa katikati) akiwa kwenye picha ya pamoja na uongozi na wajumbe wa Baraza Kuu la Wafanyakazi la Wakala ya Elimu ya Mafunzo ya Mifugo nchini (LITA), na viongozi wengine kutoka wizarani, mara baada ya kufungua kikao cha tisa cha baraza hilo kilichofanyika jijini Dodoma Machi 28, 2022.

NDAKI AANIKA YAJAYO KWENYE SEKTA YA UVUVI

Wizara ya Mifugo na Uvuvu imeweka wazi yale inayotarajia kufanya endapo ombi lao la nyongeza ya fedha kwenye bajeti ya mwaka 2022/2023 kwa upande wa Sekta ya Uvuvu litakubaliwa.

Hayo yalismwa na Waziri wa Mifugo na Uvuvu Mhe. Mashimba Ndaki wakati akiwasilisha Randama ya taarifa ya Utekelezaji wa Mpango na bajeti ya mwaka 2021/2022 na Makadirio ya Mapato na Matumizi kwa mwaka wa fedha 2022/2023 kwa upande wa sekta ya Uvuvu mbele ya kamati ya kudumu ya Bunge ya Kilimo, Mifugo na Maji kwenye kikao kilichofanyika Machi 29, 2022 jijini Dodoma.

“Tunafikiria kununua ‘fiber boats’ ambazo tutawapa vyama vya ushirika, Vikundi vya wavuvi ili waweze kuingiza kwenye maeneo yao ya Uvuvu kwa sababu tumegundua mpaka sasa uvuvi wetu tumeufanya kwa kiasi kidogo sana kutokana na samaki wengi kuwepo maeneo yenye kina kirefu hivyo wavuvi wetu

wataweza kuzitumia boti hizo kufika kwenye maeneo hayo”, alisema Mhe. Ndaki.

Mpango mwingine uliobainishwa na Mhe. Ndaki ni kuongeza idadi ya mabwawa na vizimba vya kufugia samaki ambapo amesema kuwa miundombinu hiyo itasaidia kuongeza kiwango cha uzalishaji wa samaki na kuboresha masoko ya ndani na nje ili kuongeza pato la Taifa kuititia sekta hiyo.

“Lakini pia kwa kuzingatia kuwa biashara ya samaki na dagaa huanzia kwenye mialo na masoko, tuna mpango wa kujenga na kuboresha maeneo hayo ili kuendelea kuongeza ubora wa mazao hayo ya Uvuvu ikiwa ni pamoja na kutengeneza chanja za kisasa za kuanikia dagaa ambao wamechangia zaidi ya asilimia 80 kwenye makusanyo ya maduhuli kwa upande wa sekta ya Uvuvu”, alisisitiza.

Naye Katibu Mkuu wa Wizara hiyo anayeshughulikia sekta ya Uvuvu, Dkt. Radhid Tamatamah alitumia

Waziri wa Mifugo na Uvuvu Mhe. Mashimba Ndaki (kulia) akifafanua namna Wizara yake ilivyojipanga kuboresha sekta ya Uvuvu wakati wa kikao cha kuwasilisha Randama ya taarifa ya Utekelezaji wa Mpango na bajeti ya mwaka 2021/2022 na Makadirio ya mapato na matumizi kwa mwaka 2022/2023 kwa upande wa sekta ya Uvuvu kilichofanyika Machi 29, 2022 mbele ya kamati ya Kilimo, Mifugo na Maji jijini Dodoma.

fursa hiyo kuwaeleza wajumbe wa kamati hatua ambazo Sekta yake imezichukua ili kuboresha biashara ya mabondo ambayo iligusiwa na takribani wajumbe wote wa kamati hiyo.

"Kuna sababu nyingi ambazo zimekosesha malighafi kwenye viwanda vyetu na biashara ya mabondo ilikuwa ni moja ya sababu zilizosababisha uhaba huo kwa sababu baada ya wavuvi wengi kugundua kuwa mabondo yana faida kubwa kuliko minofu ya samaki waliamua kuchakata wenyewe mabondo na kisha kwenda kuuza samaki kwenye masoko ya kawaida badala ya kupeleka Viwandani", alisema Dkt. Tamatamah.

Dkt. Tamatamah alisema kuwa baada ya Wizara kubaini changamoto hiyo walifanya mazungumzo na wamiliki wa viwanda hivyo ambao walikubali kurudisha au kununua mabondo kwa mvuvi kama akihitaji kufanya hivyo tofauti na awali ambapo kiwanda kilikuwa kinanunua samaki na bondo kwa pamoja.

Wizara ya Mifugo na Uvuvi (Uvuvi) imewasilisha ombi la shilingi Bilioni 116.1 ikiwa ni Makadirio ya Mapato na Matumizi kwa mwaka wa fedha 2022/2023 ambapo kamati hiyo kwa pamoja ilikubali kupokea ombi hilo huku ikiomba kuwasilishiwa nyaraka zitakazoisaidia kujenga hoja ili Wizara iongezewe fedha kwenye bajeti hiyo ■

Katibu Mkuu Wizara ya Mifugo na Uvuvi (Uvuvi) Dkt. Rashid Tamatamah (kulia) akifafanua namna Wizara ilivyosaidia ongezeko la malighafi ya viwanda vya kuchakata samaki wakati wa kikao cha kuwasilisha Randama ya taarifa ya Utekelezaji wa Mpango na bajeti ya mwaka 2021/2022 na Makadirio ya mapato na matumizi kwa mwaka 2022/2023 kwa upande wa sekta ya Uvuvi kilichofanyika Machi 29, 2022 jijini Dodoma.

KAMATI YA BUNGE YAITAKA WIZARA YA MIFUGO NA UVUVI KUKAMILISHA MAABARA YA TAFIRI

Kamati ya Kudumu ya Bunge ya Hesabu za Serikali imeagiza Wizara ya Mifugo na Uvuvi kukamilisha maabara ya Taasisi ya Utafiti wa Uvuvi Tanzania (TAFIRI) ili iweze kufanya kazi iliyokusudiwa.

Hayo yalisemwa Machi 24, 2022 na Makamu Mwenyekiti wa Kamati hiyo, Japhet Hasunga wakati kamati hiyo ilipotembelea kukagua ujenzi wa jengo la maabara hiyo lililojengwa Kundichi, Kanda ya Dar es Salaam ambao tayari umeshakamilika.

Hasunga alisema kamati imeagiza wizara kwanza kujenga jingo la utawala ili watumishi ambao sasa wanatumia jengo la maabara kama ofisi waweze kuhama lakini pia kununua vifaa vyta maabara vinavyotakiwa ili maabara hiyo iweze kufanya kazi iliyokusudiwa.

"Kwa sasa bado lengo la serikali la kujenga maabara hii halijafikiwa kwa kuwa hakuna vifaa, hivyo

tumbaki kuwa na jengo peke yake kitu ambacho sio lengo la msingi," alisema.

Kamati katika majadiliano na uongozi wa Wizara na TAFIRI walikubaliana kuwa gharama zote za miradi zinifikia shilingi bilioni 3 na kwamba kwa upande wa kazi zilizofanyika kwa gharama hizo ziliwa ni sahihi.

Hasunga alisema kuwa kukamilika kwa maabara hii kutaipunguzia serikali gharama za kwenda kufanya uchunguzi nje ya nchi kutokana na kukosekana kwa maabara hapa nchini. Lakini pia kutaweza kuiingizia nchi kipato kutokana nan chi nyingine kukosa vifaa vyta uchunguzi na hivyo kulazimika kuleta katika maabara hiyo ya TAFIRI.

Aidha, Kamati ilimuagiza Katibu Mkuu anayesemamia sekta ya uvuvi kuhakikisha anaongeza usimamizi katika miradi mbalimbali inayotekelzwa na sekta hiyo ili kusiwepo na suala la mkandarasi kuomba kuongezewa muda kwa kuwa kwa kufanya hivyo

Katibu Mkuu Wizara ya Mifugo na Uvuvi, Dkt. Rashid Tamatamah (wa tatu kutoka kushoto) akiwakaribisha Wajumbe wa Kamati ya Kudumu ya Bunge ya Hesabu za Serikali wakati walipowasili kukagua ujenzi wa jengo la maabara ya Taasisi ya Utafiti wa Uvuvi Tanzania (TAFIRI) – Kunduchi, Kanda ya Dar es Salaam Machi 24, 2022. Kushoto kwake ni Mwenyekiti wa Kamati hiyo, Mhe. Japhet Hasunga na kushoto ni Mwenyekiti wa Bodi ya Wakurugenzi TAFIRI, Alhaji Yahya Mgawe akifuatiwa na Mkurugenzi Mkuu wa TAFIRI, Dkt. Ismael Kimerei.

serikali huingia ghamra kubwa kwenye utekelezaji wa miradi.

Naye Katibu Mkoo anayesimamia sekta ya uvuvi, Dkt. Rashid Tamamatamah alisema kuwa mradi huo kwa hatua ya kwanza ilikuwa ni kujenga jengo la maabara ya TAFIRI. Lakini kwa sasa sekta imeshajipanga kwa ajili ya kujenga jengo la utawala ili kuwashamishia watumishi wanaotumia jengo hilo kama ofisi.

Lakini pia katika bajeti ya 2022/2023 serikali fedha itatengwa kwa ajili ya kununua vifaa vya maabara ili iweze kufanya kazi iliyokusudiwa. Dkt. Tamamatamah amesema maabara hiyo ni muhimu sana kwa nchi hasa katika kutekeleza uchumi wa buluu kwa kuwa itawezesha wavuvi kujuwa ni maeneo gani yenye samaki wengi, maeneo ya mazalia ya samaki pamoja na mambo mengine mengi ■

Wajumbe wa Kamati ya Kudumu ya Bunge ya Hesabu za Serikali (PAC) wakipokea maelezo kutoka kwa Mkurugenzi Mkoo wa Taasisi ya Utafiti wa Uvuvi Tanzania (TAFIRI), Dkt. Ismael Kimerei (kushoto) kuhusu ujenzi wa jengo la maabara ya uvuvi wakati wa ukaguzi wa jengo hilo lililojengwa Kunduchi katika Kanda ya Dar es Salaam Machi 24, 2022.

Picha ya pamoja ya Katibu Mkoo Wizara ya Mifugo na Uvuvi, Dkt. Rashid Tamamatamah (wa tano kutoka kushoto) na Wajumbe wa Kamati ya Kudumu ya Bunge ya Hesabu za Serikali na Viongozi na Wataalam wa Sekta ya Uvuvi mara baada ya kumalizika kwa ukaguzi wa mradi wa ujenzi wa jengo la maabara ya TAFIRI lililojengwa Kunduchi, Kanda ya Dar es Salaam Machi 24, 2022.

SERIKALI YADHAMIRIA KUWAINUA WAVUVI WADOGO

Mkurugenzi wa Idara ya Uvuvi kutoka Wizara ya Mifugo na Uvuvi, Bw. Emmanuel Bulayi amesema Serikali imedhamiria kuboresha Sekta ya Uvuvi kwa kuwawezesha wavuvi wadogo wakiwemo wanawake ili waweze kunufaika na rasilimali za uvuvi zilizopo nchini.

Aliyasema hayo wakati wa hafla ya mashindano ya mbio za kuendesha mitumbwi kwa wavuvi wanawake kutoka mikoa ya Kanda ya ziwa iliyofanyika jijini Mwanza Machi 6, 2022.

"Tumedhamiria kuwainua wavuvi wadogo na ndio maana tumeandaa mwongozo wa hiari na mpango mkakati kwa ajili ya kuendeleza uvuvi, rasilimali na mazao yake hapa nchini," alisema Bulayi.

Alisema lengo la Serikali la kuandaa Mwongozo huo kwa kushirikiana na Shirika la Kimataifa la Kilimo na Chakula Duniani (FAO) ni kukuza mchango wa sekta

ya uvuvi mdogo kwa maslahi mapana ya wananchi kiuchumi, kijamii na kimazingira.

Aliongeza kwa kusema kuwa mwongozo huo ambao umekubaliwa na Jumuiya ya Kimataifa, unaamsha misingi ya kusimamia na kuendeleza uvuvi mdogo kwa sababu asilimia 85 ya shughuli za uvuvi hapa nchini zinafanywa na wananchi wenye kipato cha chini.

Alifafanua kwamba Serikali inataka kuwainua wavuvi wadogo kwa kuwawezesha mikopo na kuwapatia mafunzo ili waweze kufanya uvuvi wenye tija kupitia vikundi vyao vya uvuvi na ushirika.

Kwa upande wake mwakilishi wa Shirika la Chakula na Kilimo Duniani (FAO), Bw. Charles Tulahi aliishukuru Serikali ya Tanzania kupitia Wizara ya Mifugo na Uvuvi (Uvuvi) kwa kuwapa fursa ya kushiriki kwenye maandalizi ya mwongozo wa hiari

Mkurugenzi wa Idara ya Uvuvi kutoka Wizara ya Mifugo na Uvuvi, Bw. Emmanuel Bulayi (wa pili kutoka kushoto) akikabitidhi zawadi ya fedha kiasi cha shilingi laki saba kwa washindi wa kwanza wa mashindano ya kupiga kasia kwa wanawake mara baada ya mashindano hayo yaliyofanyika ziwa Victoria kamanga Mkoani mwanza Machi 6, 2022.

wa kitaifa wa kutambua na kuendeleza rasilimali za Uvuvi na kwamba hatua hiyo itasaidia katika kuboresha lishe na ajira kwa jamii.

"Ni Imani yetu kuwa mpango kabambe huo wa Uvuvi utaleta mabadiliko makubwa katika Sekta ya Uvuvi Nchini hasa kwa wavuvi wadogo wanawake ", alisema

"Tumeshirikiana na Serikali ya Tanzania kuhakikisha mazingira ya mvuvi mdogo wa Tanzania yanakuwa bora zaidi kwa ajili ya kupata kipato lakini pia ustawi wa maisha yao" aliongeza

Alifafanua kuwa Shirika la Chakula na Kilimo Duniani

(FAO) limeipatia Tanzania kiasi cha shilingi milioni 450 zilizotumika kuandaa mwongozo na shughuli za utawala katika kipindi cha miaka mitatu iliyopita.

Naye, Mkurugenzi wa Shirika lisilo la kiserikali la EMEDO, Bi. Editrudith Lukanga alisema mchango wa mwanamke katika uvuvi ni mkubwa lakini bado mchango huo haujatambuliwa kikamilifu.

Aidha, aliishukuru Serikali kwa kuandaa Mwongozo huo ambao utawasaidia wanawake wavuvi kutambuliwa kwenye shughuli zao za uvuvi kwa kufanya uvuvi wenye tija utakaowaongezea kipato, ajira na lishe ■

Washiriki wanawake wakiwa kwenye zoezi la kushindana kuendesha mitumbwi ziwa victoria Jijini Mwanza Machi 06, 2022. Lengo likiwa ni pamoja na kuhamasisha wanawake kushiriki katika zoezi la Uvuvi.

TANZANIA KUANZA KUVUNA NEEMA UCHUMI WA BULUU

Waziri wa Mifugo na Uvuvi, Mashimba Ndaki wamesema uamuzi wa serikali kutoa leseni ya uvuvi kwa meli ya uvuvi ya Pacific Star inayomilikiwa na Kampuni ya Albacora kutoka nchini Hispania ni mwendelezo wa jitihada za kukuza uchumi wa buluu.

Alisema hayo Machi 21, 2022 Jijini Dar es Salaam wakati wa hafla ya kukabidhi leseni na kibali kwa ajili ya meli hiyo kuanza uvuvi wa bahari kuu ambapo alieleza kwamba meli hiyo ina uwezo wa kuvua samaki tani 2,000 kwa mwezi.

Waziri Ndaki alisema kuwa meli hiyo itakuwa ikiipatia serikali dola za kimarekani 400,000 kwa mwaka na pia kila mwezi itaipatia serikali tani 300 za samaki aina ya jodari na tani 100 za samaki wa kawaida.

"Ukiachana na hiyo, wawekezaji hao wameahidi kuwa ndani ya kipindi cha mwaka mmoja watajenga kiwanda cha kuchakata samaki hao na hivyo kuiwezesha meli hiyo kushusha samaki katika kiwanda hicho badala ya kwenda kushusha katika nchi nyingine," alisema.

Waziri Ndaki alisema kiwanda hicho kikikamilika kinatarajiwa kutoa ajira 100 kwa kuanzia na amezigiza mamlaka zinazohusika kuhakikisha zinatoa kibali cha ujenzi wa kiwanda hicho kwa wakati pindi taratibu zinapokuwa zimekamilishwa.

Alisema serikali ipo katika mpango wa ujenzi wa bandari ya uvuvi katika eneo la Kilwa Masoko mkoani Lindi ambapo mchakato wake tayari umeshaanza na serikali imeshatenga fedha shilingi bilioni hamsini kwa ajili ya kuanzisha ujenzi huo.

Naye Waziri wa Uchumi wa Buluu na Uvuvi Zanzibar, Suleiman Masoud Makame alisema meli hiyo pia itanufaisha mabaharia nchini kwani watapata fursa ya kujifunza uvuvi hivyo kuwa na hazina ya wataalamu ambao awali hawakuwepo.

Alisema mabaharia watakaopata ujuzi katika meli hiyo, watautumia utaalamu huo katika kuziendesha meli za uvuvi za serikali zitakazonunuliwa baadaye.

Naibu Waziri wa Mifugo na Uvuvi, Abdallah Ulega alisema malengo ya Tanzania kutekeleza uchumi wa

Waziri wa Mifugo na Uvuvi, Mhe. Mashimba Ndaki (kulia) akimkabidhi Kibali cha kuvua nje ya mipaka ya Tanzania kwa Meneja wa Vyombo Vya Uvuvi vya Kampuni ya Albacora ya nchini Uhispania, Bw. Imanol Loinaz mara baada ya kuwasili kwa meli ya PACIFIC STAR itakayokuwa inafanya kazi ya uvuvi wa bahari kuu. Waziri Ndaki amekabidhi kibali hicho bandarini Jijini Dar es Salaam Machi 21, 2022. Katikati ni Waziri wa Uchumi wa Buluu na Uvuvi Zanzibar, Mhe. Suleiman Makame na kushoto ni Naibu Waziri wa Mifugo na Uvuvi, Mhe. Abdallah Ulega.

buluu yanaendelea kufikiwa kuititia ujio wa meli hiyo. Aliwasihii wawekezaji kujitokeza kuwekeza katika ujenzi wa viwanda vya kuchakata samaki nchini ili kukuza kipato chao nan chi kwa ujumla.

Awali, Meneja wa Vyombo vya Uvuvi vya Kampuni ya Albacora kutoka nchini Hispania, Imanol Loinaz

alisema mazingira mazuri ya uwekezaji na utulivu nchini vimewavutia kuwekeza katika sekta ya uvuvi.

Alisema malengo yao ya baadaye ni kuendeleza uvuvi katika maeneo yote ya bahari kuu kwa kutumia meli hiyo na baadae kuongeza meli nyingine ■

Waziri wa Uchumi wa Buluu na Uvuvi, Mhe. Suleimani Makame (kulia) akimkabidhi Leseni ya uvuvi wa bahari kuu kwa Meneja wa Vyombo Vya Uvuvi vya Kampuni ya Albacora ya nchini Uhispania, Bw. Imanol Loinaz mara baada ya kuwasili kwa meli ya PACIFIC STAR itakayokuwa inafanya kazi ya uvuvi wa bahari kuu. Waziri Masoud amekabidhi kibali hicho bandarini Jijini Dar es Salaam Machi 21, 2022. Katikati ni Waziri wa Mifugo na Uvuvi, Mhe. Mashimba Ndaki na kushoto ni Naibu Waziri wa Mifugo na Uvuvi, Mhe. Abdallah Ulega.

Meli ya Uvuvi ya Wawekezaji wa Kampuni ya Albacora ya nchini Uhispania ikiwa imewasili kwenye bandari ya Dar es Salaam Machi 21, 2022.

WATAALAM WA MIFUGO WATAKIWA KUWASADIA WAFUGAJI NCHINI

Katibu Mkuu, Wizara ya Mifugo na Uvuvi, Bw. Tixon Nzunda amewataka Wataalam wa Mifugo nchini kutumia taaluma zao kuwasaidia wafugaji kuondokana na changamoto zinazowakabili hususan magonjwa ya mifugo.

Nzunda alitoa wito huo wakati akifunga mafunzo ya ufuatiliaji, utoaji taarifa na ukabilianaji wa magonjwa ya Wanyama kwa wataalamu wa Afya ya Mifugo katika tukio lililofanyika jijini Dar es Salaam Machi 31, 2022.

Wakati akifunga mafunzo hayo, aliwataka wataalam hao kwenda kutumia mafunzo hayo kwa vitendo kwa kusaidia jamii ya wafugaji kwa kuwaelimisha juu ya

ufugaji bora na kutoa huduma za ugani zinazostahili kwa wafugaji hao.

“Haitakuwa na maana kama mafunzo haya ya miezi minne mliyoyapata halafu matendo yenu yashindwe kubadilisha maisha ya watu, nendeni mkatumie hayo maarifa kuwasaidia watu”, alisema.

Aliongeza kwa kusema kuwa wataalam hao wanapaswa kuyafikisha mafunzo hayo pia kwa watoa maamuzi, wafugaji na watunga sera ili yaweze kutekelezwa na kuleta tija inayotarajiwa kwa jamii.

Aidha, aliwashukuru washirika wa Maendeleo wakiwemo Shirika la Chakula na Kilimo la Umoja wa Mataifa (FAO) na Shirika la Misaada la Watu

Katibu Mkuu, Wizara ya Mifugo na Uvuvi, Bw. Tixon Nzunda akiongea na Wataalam wa Mifugo (hawapo pichani) wakati akifunga mafunzo ya ufuatiliaji, utoaji taarifa na ukabilianaji wa magonjwa ya Wanyama kwa wataalamu wa Afya ya Mifugo katika tukio lililofanyika jijini Dar es Salaam Machi 31, 2022. Kulia ni Mkurugenzi wa Huduma za Mifugo, Prof. Hezron Nonga.

wa Marekani (USAID) kwa kuwezesha mafunzo ya kujenga uwezo wataalam hao katika kufuatilia magonjwa ya Wanyama na yale yanayoambukiza binadamu kutoka kwa wanyama.

Alisisitiza kwa kusema kuwa mafunzo hayo ni muhimu kwa Sekta ya Mifugo kwa sababu magonjwa ni moja ya kikwazo kikubwa katika uzalishaji wa mifugo, mazao ya mifugo na biashara kwa ujumla huku akisema kuwa takribani asilimia 70 ya magonjwa

mapya ya milipuko yanayoambukiza binadamu yanatokana na Wanyama.

Naye Mkurugenzi Mkaazi wa Shirika la Chakula na Kilimo la Umoja wa Mataifa (FAO), Dkt. Nyabenyi Tipo alishukuru Serikali kuititia Wizara ya Mifugo na Uvuvi kwa ushirikiano mkubwa wanaoupata na aliahidi kuwa shirika hilo litaendelea kushirikiana na Serikali katika kutatua changamoto zinazokabili sekta ya mifugo nchini █

Katibu Mkuu, Wizara ya Mifugo na Uvuvi, Bw. Tixon Nzunda akiwa katika picha ya pamoja na Wataalam wa Mifugo muda mfupi baada ya kufunga mafunzo ya ufuutiliaji, utoaji taarifa na ukabilianaji wa magonjwa ya Wanyama kwa wataalamu wa Afya ya Mifugo katika tukio liliofanyika jijini Dar es Salaam Machi 31, 2022. Wa tatu kutoka kulia ni Mkurugenzi Mkaazi wa Shirika la Kilimo na Chakula Duniani (FAO) Nchini Tanzania, Dkt. Nyabenyi Tipo.

ULEGA AZIHIMIZA NCHI WANACHAMA WA AU KULINDA RASILIMALI ZA UVUVI

Naibu Waziri wa Mifugo na Uvuvu, Mhe. Abdallah Ulega ametoa wito kwa nchi za Afrika kuhakikisha zinashirikiana katika kulinda rasilimali za uvuvi ili ziweze kuleta tija na mchango mkubwa katika pato la taifa na wananchi kwa ujumla.

Alisema ni wazi kwamba nchi za Afrika zina rasilimali zinazowezesha shughuli za uvuvi zikiwemo bahari na maziwa lakini zikiachwa holela bila kusimamiwa vizuri mchango wa sekta ya uvuvi hautaonekana.

Mhe. Ulega alitoa wito huo wakati akifungua warsha ya wadau wa sekta ya uvuvi kutoka nchi wanachama wa Umoja wa Afrika (AU) iliyofanyika katika Hoteli ya Peacock jijini Dar es Salaam Machi 28, 2022.

Alisema nchi za Afrika hususan Tanzania inahitaji kuona mchango wa sekta ya uvuvi katika pato la taifa unaongezeka na kuwainua wananchi.

"Hizi nchi wanachama wa Umoja wa Afrika ni muhimu kuungana na kuwa na Mkakati wa pamoja wa kulinda rasilimali hizi", alisema Mhe. Ulega

Kuhusu athari za mabadiliko ya tabianchi katika sekta ya mifugo na uvuvi, Ulega alisema serikali imekuwa ikitoa elimu kwa wadau wa sekta hiyo kuhakikisha hawaathiriki.

Hata hivyo, alibainisha kwamba ukame uliojitekeza hivi karibuni unatoa funzo kwa wadau wa sekta hiyo kuona umuhimu wa kubadili mtindo wa ufugaji na kutunza malisho.

"Sio lazima wasubiri serikali itoe msaada wa ujenzi wa miundombinu, wafugaji wenyewe wanaweza kukubaliana wawili au watatu wakachimba kisima kwa ajili ya kunywesha mifugo yao," alisema.

Aliongeza pamoja na uwekezaji katika miundombinu unaofanywa na serikali, wafugaji pia hawana budi kujitoa kwa ustawi wa mifugo yao.

Mkurugenzi wa Ukuzaji Viumbemaji, Wizara ya Mifugo na Uvuvu, Dk. Nazael Madalla alisema hamasa inayofanywa na serikali kwa sasa ni watananzania kujielekeza katika ufugaji wa viumbemaji.

Alieleza hatua hiyo inatokana na ukweli kwamba kumekuwa na ongezeko la watu na mahitaji ya samaki, ambayo hayalingani na upatikanaji wake.

"Ongezeko la idadi ya watu limeifanya serikali kuona umuhimu wa kutafuta njia mbadala ya kuhakikisha uzalishaji wa samaki unaongezeka na hivyo tunahimiza ufugaji samaki," alisema.

Alibainisha kwamba serikali tayari ina vituo vyta kuendeleza ufugaji wa viumbe maji, kuzalisha

vifaranga na kutoa mafunzo kwa wafugaji.

Alieleza kwa sasa kuna vituo vinne na kufikia mwaka 2025 wanatarajia kuwa na 10, akisisitiza kwamba juhudhi hizo zitapunguza ubaba wa samaki nchini.

Aliongeza mpango wa serikali ni kuanzisha vituo atamizi kwa ajili ya kuwafundisha vijana ufugaji wa samaki ili wajajiri katika shughuli hiyo.

Aliweka wazi kwamba kwa sasa upatikanaji wa samaki ni kilo 8.5 kwa kila mtu nchini huku wastani wa dunia ni kilo 20.5 na kwamba mwaka 2025 wanatarajia kufikia kilo 10.5.

Aliongeza kwa mujibu wa takwimu za mwaka 2018 asilimia 52 ya samaki wanaoliwa wametoka katika mazingira ya ufugaji na inakadiriwa mwaka 2030 asilimia 59 ya samaki wote watakaoliwa watatokana na kufugwa ■

Naibu Waziri wa Mifugo na Uvuvu Mhe. Abdallah Ulega akiwa katika picha ya pamoja na wadau wa sekta ya Uvuvu kutoka nchi wanachama wa Umoja wa Afrika (AU) baada ya kufungua warsha ya wadau hao iliyofanyika katika Hoteli ya Peacock jijini Dar es Salaam Machi 28, 2022.

MALISHO YA MIFUGO YA JUNCAO, TUMAINI JIPYA KWA WAFUGAJI

Serikali inatarajia kuwa na mashamba darasa kumi kila wilaya hapa nchini kwa ajili ya kutambulisha teknolojia mpya ya malisho ya mifugo ijulikanayo kama JUNCAO kutoka nchini China ili kukabiliana na uhaba wa malisho.

Akizungumza jijini Dar es Salaam Machi 8, 2022 katika warsha iliyowahusisha wadau wa mifugo kutoka sekta binafsi na umma, taasisi na mashirika kutoka ndani na nje ya nchi, Waziri wa Mifugo na Uvuvi Mhe. Mashimba Ndaki alisema katika uanzishaji wa mashamba hayo kutaanza na utoaji wa elimu kwa wadau kupitia semina mbalimbali ili waweze kufahamu teknolojia hiyo na kulima malisho hayo ambayo yanastahimili ukame.

Aidha, aliongeza kuwa uwepo wa teknolojia ya malisho hayo ambayo yamefanyiwa utafiti katika baadhi ya mashamba ya malisho ya serikali yameonesha kutoa matokeo mazuri kwa kuwa na virutubisho muhimu kwa mifugo na yanastawi kwa wingi.

Naye Mkurugenzi wa Idara ya Uendelezaji wa Malisho na Rasilimali za Vyakula vya Wanyama kutoka Wizara ya Mifugo na Uvuvi Dkt. Asimwe Rweguza alisema lengo kuu la warsha iliyofanyika leo ni kujadili na kupata uzoefu juu ya teknolojia mpya ya malisho aina ya JUNCAO pamoja na uzalishaji wa uyoga ili kuzalisha kwa wingi malisho na uyoga na kuboresha mifugo iliyopo.

Dkt. Rweguza alibainisha kuwa JUNCAO ni teknolojia ya malisho aina ya nyasi zinazotumika kwa ajili ya mifugo na kwamba malisho hayo yamefanyiwa utafiti nchini China na kuonekana yanakuwa haraka na yana kiwango kikubwa cha protini na shina moja la JUNCAO linatoa matawi mengi.

Katika warsha iliyofunguliwa na Waziri wa Mifugo na Uvuvi Mhe. Mashimba Ndaki, juu ya teknolojia mpya ya malisho aina ya JUNCAO kutoka nchini China inaelezwa kuwa na lengo kuu la kuhakikisha teknolojia hiyo inapunguza uhaba wa malisho kwa ajili ya mifugo hususan wakati wa ukame ■

Waziri wa Mifugo na Uvuvi Mhe. Mashimba Ndaki (kushoto), akifuatilia hoja mbalimbali zikiwasilishwa kwenye warsha ya utambuzi na kukuza teknolojia ya malisho ya mifugo kutoka nchini China ijulikanayo kama JUNCAO, pemberi yake ni Mkurugenzi wa Idara ya Uendelezaji wa Malisho na Rasilimali za Vyakula vya Wanyama Dkt. Asimwe Rweguza. Kikao hicho kimefanyika jijini Dar es Salaam Machi 8, 2022 kwa kuhusisha wadau mbalimbali wa sekta ya mifugo.

NZUNDA AHIMIZA WELEDI, UWAJIBIKAJI

Katibu Mkuu, Wizara ya Mifugo na Uvuvi (Mifugo), Bw. Tixon Nzunda amewataka Watumishi wa Wizara hiyo, Sekta ya Mifugo kufanya kazi kwa weledi, uadilifu, uwajibikaji na usikivu kwa umma ili waweze kutoka huduma bora kwa jamii.

Nzunda alitoa wito huo alipokuwa akifungua kikao cha Baraza la Wafanyakazi, Sekta ya Mifugo kilichofanyika Mkoani Morogoro Machi 18, 2022.

Wakati akizungumza na Watendaji na Watumishi wa Wizara hiyo aliwataka kuacha kufanya kazi kwa mazoea na badala yake waimarishe uwajibikaji ili waweze kuwaletea maendeleo wananchi.

"Jukumu letu la kwanza ni kuhakikisha tunatoa huduma bora kwa umma kwa kiwango cha juu na zinazokidhi matarajio na matakwa ya wananchi", alisema Nzunda.

Pia, aliwataka wajiandae kufanya mabadiliko makubwa katika Sekta hiyo huku akiwahimiza kuja na mikakati ya kupata rasilimali fedha nje ya bajeti ya Serikali.

"Ili tuweze kuleta mabadiliko hayo ni wajibu wetu kuwa wabunifu na kuwashirikisha Wadau kupata rasilimali na kuvutia wawekezaji kuwekeza katika sekta hii", aliongeza.

Aliendelea kusema kuwa serikali itaendelea kuwawekea mazingira bora ya utendaji wa kazi ikiwemo kuwapatia rasilimali fedha na vifaa ili waweze kutoa huduma ambayo wananchi wanaitaka.

Aidha, aliwataka Watumishi hao kufanya kazi kwa kuzingatia matokeo chanya na kuachana na michakato isiyo na tija ■

Katibu Mkuu, Wizara ya Mifugo na Uvuvi (Mifugo), Bw. Tixon Nzunda akiongea na Wajumbe wa Baraza la Wafanyakazi Sekta ya Mifugo (hawapo pichani) wakati akifungua kikao cha baraza hilo kilichofanyika Mkoani Morogoro Machi 18, 2022. Bw. Nzunda aliwahimiza Watumishi kuhakikisha wanafanya kazi kwa weledi ili kuongeza tija na ufanisi wa kazi.

Katibu Mkuu, Wizara ya Mifugo na Uvuvi (Mifugo), Bw. Tixon Nzunda (katikati waliokaa) akiwa katika picha ya pamoja na Wajumbe wa Baraza la Wafanyakazi, Sekta ya Mifugo muda mfupi baada kufungua kikao cha baraza hilo kilichofanyika Mkoani Morogoro Machi 18, 2022.

Jarida hili la Mtandaoni hutolewa kila mwezi na

Kitengo cha Mawasiliano Serikalini,
Wizara ya Mifugo na Uvuvi,

S.L.P. 40487, Dodoma,Tanzania

Simu: +255763 255255

Email: www.mifugouvuvi.go.tz

Tovuti: www.mifugo.go.tz